

● Ik heb het (LED-)licht gezien ●

Wessel Sijl

Kan de flitser aan de wilgen worden gehangen?

Al geruime tijd zijn er uiteenlopende soorten LED-verlichtingen te verkrijgen voor fotografie- en videodoelinden. Zulk duurlicht was al langere tijd populair onder de (video)filmmakers, maar het heeft nu ook vaste grond onder de voeten gekregen bij fotografen. De voordelen - ten opzichte van een flitser - zijn evident: je kunt van tevoren nauwkeurig zien hoe het licht valt, en bij de nieuwste modellen kun je sturen tussen licht met een hoge of lage kleurlichttemperatuur. Of anders gezegd, tussen koel en warm licht. Laten we dit eens nader onder de loep nemen.

De schrijver van dit epistel worstelde al enige tijd met de gedachte of de elektronenflitser - met toebehoren - in de fototas definitief kan plaats maken voor een LED-lamp. Immers, een beetje behoorlijke flitser neemt samen met een setje reserve oplaadbare batterijen en een diffusor aardig wat ruimte in beslag.

En het heeft alles bij elkaar een gewicht dat je na een dag rondsjuwen met de fototas of rugzak wel degelijk begint te voelen (zeker een zestigplusser, zoals ik).

Flitser met een diffusorset. Prima spul. Maar alles bij elkaar een aardig volume en gewicht

Maar ja, een beetje LED-lamp die de concurrentie aankan met mijn Metz-flitser - een betrouwbaar werkpaard overigens - is toch niet zo licht van gewicht, en neemt ook best wat plaats in de fototas in. Veel LED-armaturen zijn nl. van die 'kastjes' met een zekere dikte van circa drie tot vier centimeter (nog afgezien van de lengte en de breedte), en vaak moet daarbij aan de achterzijde een (wat naar achteren uitstekende) accu worden geplaatst. Vaak is het zo'n accublok dat ook in spiegelreflexcamera's wordt gebruikt. Het Platform DigiFoto beschikt over zo'n LED-armatuur, die soms wordt ingezet tijdens de CompUfairs.

Alles bij elkaar is het 'lood om oud ijzer'. Zo'n LED-lamp biedt nauwelijks een voordeel qua gewicht en volume. Waarbij de flitser in dit kader nog een voordeel heeft ten opzichte van de LED-lamp die zich vanwege zijn gunstige vorm meestal handig laat opbergen in de fototas.

Tja, wat dan? Want die voornoemde voordelen van een LED-lamp zijn toch best interessant en aantrekkelijk. Wellicht een kleintje dan? Ik vond een aantal jaren geleden een aardig alternatief: een kleine vierkante LED-armatuur, die ook nog eens heel weinig weegt. Er is altijd wel een plekje vrij in de fototas. Dit model - zie de afbeelding in de volgende kolom - is inmiddels heel populair geworden in de markt, en is voor een zeer schappelijk bedrag aan te schaffen. Het kan

los worden gebruikt, maar ook op de flitsschoen van de camera worden gemonteerd, of op een statief. Handig! Deze lamp werd een vaste partner; altijd paraat in de fototas. Het is geen echte vervanger van de flitser, maar in ieder geval een prettige aanvulling. Bijvoorbeeld slim in te zetten in bepaalde omstandigheden, zoals bij het fotograferen van paddenstoelen op korte afstand, in een donker bos.

Kleine LED-lamp, als handige aanvulling op de flitser

Gaandeweg merkte ik dat ik die kleine LED-lamp steeds vaker ging gebruiken. Dus ook in omstandigheden waar ik anders de flitser zou hebben ingezet. Desnoods in combinatie met een hogere ISO-instelling van de camera. Maar die kleine LED-lamp heeft natuurlijk ook zijn beperkingen. Hij haalt bij lange na niet de brede lichthoek zoals ik die gewend ben van de flitser, en zo'n kleine LED-lamp is vanwege zijn relatief geringe lichtopbrengst voornamelijk bij korte afstanden tussen lamp en foto-onderwerp in te zetten. Verder heeft hij maar één vaste kleurlichttemperatuur (5500 graden Kelvin). Dan maar een grote en krachtiger LED-lamp, en de flitser met pensioen sturen...? Mmm... moeilijk, twijfel alom. Tot nader order toch beter maar die kleine LED-lamp samen met de flitser paraat houden.

Maar, de industriële ontwerpers zitten niet stil. De nieuwste generatie LED-lampen is verkrijgbaar in alle mogelijke soorten en maten. Er is zelfs LED-verlichting die in achtergronddoeken en -panelen (voor fotografie in de studio) geïntegreerd is. Zou er dan inmiddels toch iets zijn wat naadloos op mijn wensen past: een LED-lamp die compact en licht is, maar toch heel krachtig is en een mooie brede lichthoek heeft, kleiner en lichter dan mijn flitser is, en indien mogelijk nog wat additionele handige foefjes heeft?

Verdraaid! Dat is er, en hoe! Ik werd getriggerd door een advertentie van een grote Nederlandse foto-retailer over een LED-lamp, die bij mij een grote begeerte opriep. Afgezien van de interessante prijs (veel minder dan een gemiddelde flitser) biedt die lamp interessante features: forse en instelbare lichtopbrengst tot 1350 Lux, instelbare kleurlichttemperatuur van 3200 tot 5600 graden Kelvin, mooie brede lichtstraal, en ondanks de comfortabele afmeting van het lichtarmatuur met liefst 200 LED's is het geheel behoorlijk compact (158 x 80 x 10 mm) en licht (200 gram); Vergelijkbaar met een moderne smartphone. De lamp kan zowel horizontaal als verticaal op de flitsschoen van de camera worden gemonteerd (met bijbehorend separaat voetje) en tevens op een statief. Maar dan nog het meest pikante: dat ding is tevens een powerbank! Afgezien van het feit dat deze meer dan voldoende voeding biedt voor de verlichting (4200 mAh), kun je indien nodig er onderweg een USB-apparaat

mee opladen. Bijvoorbeeld je mobiele telefoon. Door deze slimme combinatie, van LED-verlichting en powerbank, is ook geen (naar achteren uitstekende) separate accu nodig. Slim!

Mijn nieuwste aanwinst, als (bijna) volwaardige vervanger van de flitser

Hiermee kan mijn flitser aan de wilgen worden gehangen. Nou ja... niet echt natuurlijk. In specifieke gevallen is de flitser nog altijd heel nuttig om achter de hand te hebben, zoals voor effecten die je met een LED-lamp niet voor elkaar kunt krijgen. Dus ik houd en gebruik hem gewoon. Alleen niet meer als standaarduitrusting in de fototas; die plek is in de meeste gevallen in beslag genomen door de nieuwe LED-lamp.

Werkt het naar tevredenheid? Uiteraard, anders zou ik mijn flitser niet op een laag pitje hebben gezet. Ik ben met de nieuwe lamp het herfstbos ingedoken, en heb onder andere paddenstoelen gefotografeerd. Het resultaat is prachtig; mooi zacht licht in beperkte sterkte en wat lage kleurlichttemperatuur (wat het bij dit soort herfstimpresies heel goed doet). Ook binnen is het prima werken met de LED-lamp, óók met bouncing van het licht via het plafond. Alhoewel een flitser daarbij meer licht kan produceren, maar per saldo prima te doen.

Vakantiebungalow, binnen verlicht met LED-verlichting

Alles bij elkaar een nuttige investering, voor (in de aanbieding) nog geen vijf tientjes. De mogelijkheden smaken naar meer!

Nog een uitsmijter: bij het fotograferen van die paddenstoelen in het bos, viel het licht het mooist met de LED-lamp in laag standpunt, en iets schuin achter de camera gepositioneerd. Dan kan het beste met een klein statiefje worden gewerkt waarop de lamp is bevestigd. Om mijn winst in pakvolume en -gewicht niet teniet te doen, zocht ik iets heel kleins.

Dat vond ik zowaar bij de Action, voor 1,49 euro: een statiefje voor de mobiele telefoon, dat ook verrassend goed kan worden gebruikt voor deze LED-lamp. Het past nèt. Superlicht en klein op te vouwen. Doe je voordeel ermee! Er zijn trouwens bij andere leveranciers ook kleine, lichte ministatiefjes met een standaard statiefschroefbevestiging verkrijgbaar, vaak voor enkele euro's.

Aardig ministatiefje, voor een luttel bedrag verkrijgbaar bij de Action

Paddenstoelen met LED-verlichting vastgelegd